

9. Surmin, Yu. P. (2008). Naukovi teksty: spetsyfika, pidhotovka ta prezentatsiia: navch.-metod. posib [Scientific Texts: Specificity, Preparation and Presentation: A Teaching and Methodological Guide]. K. : NADU. [in Ukrainian]

10. Funtikova, O. O. (2015). Metod pedahohichnoho slovnyka: zahalna kharakterystyka ta providni funktsii [The Method of the Pedagogical Dictionary: General Characteristics and Main Functions]. Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnii shkolakh: [zb. nauk. prats / hol. red. T. I. Sushchenko]. Zaporizhzhia. 40 (93). S. 309–318. [in Ukrainian]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

ДОВГА Тетяна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри дошкільної та початкової освіти Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка.

Наукові інтереси: професійна підготовка майбутніх педагогів; організація освітнього процесу в закладі вищої освіти; інноваційні технології навчання; технології особистісного та професійного розвитку.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

DOVHA Tetiana – Doctor of Pedagogy, Professor, Professor of the Department of Preschool and Primary Education of Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State University.

Scientific interests: professional training of future teachers; organization of the educational process in a higher education institution; innovative learning technologies; technologies of personal and professional development.

Стаття надійшла до редакції 02.01.2026 р.

Стаття прийнята до друку 13.01.2026 р.

УДК 378:65:90

DOI: 10.36550/2415-7988-2026-1-222-504-510

САВЧЕНКО Лариса –

доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри технологічної та професійної освіти Криворізького державного педагогічного університету
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4246-3228>
e-mail: larisasavcenko506@gmail.com

СЕРЬОГІНА Ірина –

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри технологічної та професійної освіти Криворізького державного педагогічного університету
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8990-0694>
e-mail: irinaseryogina73@gmail.com

САФ'ЯН Карина –

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки Національного університету біоресурсів і природокористування України
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6977-9847>
e-mail: kariwka573@gmail.com

ІННОВАЦІЙНІ ТА КРЕАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ У МЕТОДИЦІ НАВЧАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ПРАВИЛА ДОРОЖНЬОГО РУХУ» ДЛЯ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА»

Розробка та впровадження креативних технологій у процес вивчення ПДР є стратегічно важливим завданням для підвищення якості професійної підготовки фахівців транспортної галузі та забезпечення безпеки соціально-транспортної інфраструктури в цілому.

У статті досліджено проблему впровадження креативних технологій у процес вивчення дисципліни «Правила дорожнього руху» для студентів спеціальності 015 «Професійна освіта». Обґрунтовано, що підготовка майбутніх педагогів транспортної галузі потребує відходу від репродуктивних методів навчання на користь продуктивних, орієнтованих на розвиток методичної гнучкості. Авторами систематизовано ключові креативні підходи, зокрема: візуальне моделювання через ментальні карти, метод провокативних кейсів, ігрове проектування та іммерсивні технології (AR/VR). Визначено, що креативність у вивченні ПДР виконує подвійну функцію: сприяє глибшому засвоєнню нормативної бази та формує авторський методичний інструментарій майбутнього викладача. Результати дослідження підтверджують, що використання творчих завдань підвищує рівень професійної відповідальності та безпекової компетентності студентів. Для майбутніх педагогів професійного навчання транспортного профілю креативні технології виконують подвійну функцію: вони виступають і як об'єкт вивчення (засіб опанування правил), і як інструмент майбутньої праці (методика, яку вони використовуватимуть у роботі з учнями автошкіл). Впровадження методу «провокативних кейсів» та візуального моделювання сприяє розвитку критичного мислення, здатності швидко аналізувати дорожню обстановку та приймати безпечні рішення, що підтверджується вищим рівнем успішності студентів порівняно з традиційними методами.

Перспективи подальших розвідок полягають у розробці та апробації спеціалізованого програмного забезпечення на основі штучного інтелекту для генерації індивідуальних креативних завдань з ПДР, що дозволить ще більше персоналізувати підготовку майбутніх педагогів-транспортників.

Ключові слова: професійна освіта, транспорт, правила дорожнього руху, креативні технології, майбутні педагоги, гейміфікація, кейс-метод, безпека дорожнього руху.

SAVCHENKO Larysa –

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor,
Professor of the Department
of Technological and Professional Education
of Kryvyi Rih State Pedagogical University
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4246-3228>
e-mail: larisasavcenko506@gmail.com

SEROHINA Iryna –

Candidate of Pedagogical Sciences,
Associate Professor, Associate Professor of the Department of
Technological and Professional Education
of Kryvyi Rih State Pedagogical University
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8990-0694>
e-mail: irinaseryogina73@gmail.com

SAFIAN Karyna –

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Associate Professor of the Department
of Pedagogy of National university of life
and environmental sciences of Ukraine
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6977-9847>
e-mail: kariwka573@gmail.com

INNOVATIVE AND CREATIVE TECHNOLOGIES IN THE METHODOLOGY OF TEACHING THE DISCIPLINE «TRAFFIC RULES» FOR STUDENTS MAJORING IN «VOCATIONAL EDUCATION»

The development and implementation of creative technologies in the process of studying traffic rules is a strategically important task for improving the quality of professional training of transport industry specialists and ensuring the safety of the social and transport infrastructure as a whole.

The article examines the issue of implementing creative technologies in the process of teaching the discipline «Traffic Rules» to students majoring in 015 «Vocational Education». It is substantiated that the training of future educators in the transport sector requires a shift from reproductive teaching methods toward productive approaches focused on developing methodological flexibility. The current state of road traffic injuries in Ukraine and worldwide places stringent demands on the quality of training for future road users. The purpose of the article is to show the transformation of education, moving away from passive listening to active knowledge construction. The professional role of a student majoring in 015 «Vocational Education» is to be a translator of road safety culture. The use of creative technologies helps to relieve stress when studying complex legal norms and traffic rules. The authors systematize key creative approaches, including visual modeling through mind maps, the method of provocative case studies, game-based design, and immersive technologies (AR/VR). It is determined that creativity in studying traffic rules performs a dual function: it facilitates deeper assimilation of the regulatory framework and forms an individual methodological toolkit of the future teacher. The survey results show a contradiction between the level of theoretical confidence in knowledge of traffic rules and insufficient readiness for their creative and methodologically sound teaching. This highlights the need for the targeted introduction of innovative and creative technologies in the training of future vocational education teachers (transport) in order to develop their communicative, methodological, and creative competencies. For future teachers of vocational training in the transport sector, creative technologies serve a dual function: they are both a subject of study (a means of mastering rules) and a tool for future work (a methodology that they will use in their work with driving school students). The research results confirm that the use of creative tasks increases the level of professional responsibility and safety competence of students.

Prospects for further exploration lie in the development and testing of specialized software based on artificial intelligence for generating individual creative traffic rules tasks, which will allow for even more personalization of the training of future transport teachers.

Key words: vocational education, transport, traffic rules, creative technologies, future teachers, gamification, case method, road traffic safety.

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Сучасний стан дорожньо-транспортного травматизму в Україні та світі висуває жорсткі вимоги до якості підготовки майбутніх учасників дорожнього руху. Традиційні методи навчання дисципліни «Правила дорожнього руху» (ПДР), що базуються на репродуктивному відтворенні норм та механічному вивченні тестів, поступово втрачають свою ефективність. У контексті підготовки студентів спеціальності 015 «Професійна освіта», проблема набуває особливої гостроти, оскільки ці студенти є майбутніми педагогами, майстрами виробничого навчання та викладачами автошкіл. Актуальність зумовлена необхідністю формування у майбутніх педагогів не просто знань тексту ПДР, а «безпекової компетентності». Креативні технології дозволяють моделювати складні дорожні ситуації, розвиваючи прогностичне мислення та здатність до швидкого

прийняття рішень у критичних умовах. Діджиталізація освіти вимагає впровадження інструментів, які відповідають когнітивним особливостям сучасних студентів (кліпове мислення, пріоритет візуального контенту). Сучасний освітній процес у професійній підготовці майбутніх педагогів професійного навчання (транспорт) з дисципліни «Правила дорожнього руху» (ПДР) вимагає застосування не лише класичних педагогічних підходів, а й *інноваційних та креативних технологій навчання*. Світові тенденції професійної освіти підтверджують, що традиційні лекційні форми є недостатніми для формування професійної компетентності та безпечної поведінки в дорожньому середовищі, що вимагає інтеграції інтерактивних та цифрових засобів у навчальний процес [5].

Отже, розробка та впровадження креативних технологій у процес вивчення ПДР є стратегічно

важливим завданням для підвищення якості професійної підготовки фахівців транспортної галузі та забезпечення безпеки соціально-транспортної інфраструктури в цілому.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Проблема впровадження інноваційних та креативних технологій у професійну підготовку майбутніх фахівців транспортної галузі перебуває у центрі уваги багатьох сучасних науковців. Значний внесок у теоретичне обґрунтування методики професійного навчання студентів спеціальності 015 «Професійна освіта» зробили такі вчені, як Н. Ничкало, Р. Гуревич. Проблеми цифровізації та використання мультимедійних технологій у підготовці водіїв та педагогів професійного навчання досліджували О. Козловська, В. Ягупов та В. Манько. Питання креативності в педагогічній діяльності та методиці викладання спеціальних дисциплін висвітлено у працях О. Пехоти та І. Зязюна, які наголошують на тому, що розвиток творчого потенціалу студента є необхідною умовою його майбутньої конкурентоспроможності. Питанням безпеки дорожнього руху та методики вивчення ПДР присвячені роботи В. Опікунова та О. Резніченка, І. Задорожній [2], проте, вони здебільшого зосереджені на технічних та юридичних аспектах, а не на креативних методах викладання. Інноваційні технології у підготовці здобувачів освіти спрямовані на поєднання теорії та практичних ситуацій. Комп'ютерне моделювання дорожніх обставин, інтерактивні тренажери, відеосимуляції дорожніх ситуацій значно підвищують рівень засвоєння навчального матеріалу, сприяють розвитку практичного мислення та прийняття рішень у складних умовах руху. Використання таких цифрових ресурсів у навчанні ПДР відповідає тенденціям, що відзначаються в сучасних педагогічних дослідженнях щодо ефективності інтерактивного навчання [2].

Незважаючи на значну кількість напрацювань, питання методичного забезпечення підготовки саме майбутніх педагогів спеціальності 015 «Професійна освіта» до викладання ПДР із використанням саме креативних технологій залишається недостатньо висвітленим. Більшість досліджень фокусуються на підготовці звичайних водіїв в автошколах, залишаючи поза увагою специфіку підготовки фахівця, який має не лише знати правила, а й володіти інструментарієм їх творчої трансляції.

Це зумовило вибір теми статті та визначило її наукову новизну, яка полягає у систематизації креативних підходів до вивчення ПДР студентами транспортного профілю.

Мета статті – показати трансформацію освіти, відхід від пасивного слухання до активного конструювання знань. Професійну роль студента спеціальності 015 «Професійна освіта» — це транслятор культури безпеки на дорозі. Застосування креативних технологій допомагає зняти стрес при вивченні складних юридичних норм правил дорожнього руху.

Методи дослідження. Анкетування, аналіз публікацій, використання інтерактивних методів, гейміфікації та мультимедійного моделювання

дозволяє підвищити рівень залученості та мотивації до вивчення технічно складних розділів ПДР. Педагогічна складова спеціальності 015 вимагає від студентів опанування методичного інструментарію. Вивчаючи ПДР через креативні технології, майбутній викладач одночасно формує власну методичну скарбничку, яку згодом зможе транслювати у професійній діяльності. Це забезпечує перехід від «педагогіки знань» до «педагогіки дії», де креативність стає засобом подолання формалізму в навчанні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Проблема впровадження інноваційних та креативних технологій у професійну підготовку майбутніх фахівців транспортної галузі перебуває у центрі уваги багатьох сучасних науковців. Значний внесок у теоретичне обґрунтування методики професійного навчання студентів спеціальності 015 «Професійна освіта» зробили такі вчені, як С. Батишев, Н. Ничкало, Р. Гуревич. Проблеми цифровізації та використання мультимедійних технологій у підготовці водіїв та педагогів професійного навчання досліджували О. Козловська, В. Ягупов та В. Манько. Питання креативності в педагогічній діяльності та методиці викладання спеціальних дисциплін висвітлено у працях О. Пехоти та І. Зязюна, які наголошують на тому, що розвиток творчого потенціалу студента є необхідною умовою його майбутньої конкурентоспроможності. Питанням безпеки дорожнього руху та методики вивчення ПДР присвячені роботи В. Опікунова та О. Резніченка, І. Задорожній [2], проте, вони здебільшого зосереджені на технічних та юридичних аспектах, а не на креативних методах викладання. Інноваційні технології у підготовці здобувачів освіти спрямовані на поєднання теорії та практичних ситуацій. Комп'ютерне моделювання дорожніх обставин, інтерактивні тренажери, відеосимуляції дорожніх ситуацій значно підвищують рівень засвоєння навчального матеріалу, сприяють розвитку практичного мислення та прийняття рішень у складних умовах руху. Використання таких цифрових ресурсів у навчанні ПДР відповідає тенденціям, що відзначаються в сучасних педагогічних дослідженнях щодо ефективності інтерактивного навчання [2].

Незважаючи на значну кількість напрацювань, питання методичного забезпечення підготовки саме майбутніх педагогів спеціальності 015 «Професійна освіта» до викладання ПДР із використанням саме креативних технологій залишається недостатньо висвітленим. Більшість досліджень фокусуються на підготовці звичайних водіїв в автошколах, залишаючи поза увагою специфіку підготовки фахівця, який має не лише знати правила, а й володіти інструментарієм їх творчої трансляції.

Це зумовило вибір теми статті та визначило її наукову новизну, яка полягає у систематизації креативних підходів до вивчення ПДР студентами транспортного профілю.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасна система професійної освіти в галузі транспорту перебуває в умовах стрімких техно-

логічних і соціальних змін, що зумовлює потребу в оновленні методики навчання дисципліни «Правила дорожнього руху» (ПДР). Особливої актуальності набуває підготовка майбутніх педагогів професійного навчання (транспорт), які мають не лише досконало володіти нормативно-правовою базою, а й уміти формувати в здобувачів освіти стійкі поведінкові моделі безпечної участі в дорожньому русі. У цьому контексті інноваційні та креативні освітні технології розглядаються як ефективний засіб підвищення якості навчання, мотивації та професійної компетентності майбутніх педагогів [2;4;7].

Інноваційні технології в методиці навчання ПДР передбачають цілеспрямоване використання цифрових, інтерактивних і симуляційних засобів навчання. Зокрема, застосування мультимедійних навчальних комплексів, інтерактивних тренажерів і комп'ютерних симуляторів дорожніх ситуацій дає змогу моделювати реальні умови руху без ризику для життя і здоров'я [1]. Такі засоби сприяють розвитку ситуаційного мислення, уміння прогнозувати наслідки власних дій та приймати обгрунтовані рішення у складних і нестандартних дорожніх умовах. Для майбутніх педагогів професійного навчання це є водночас прикладом сучасної методики, яку вони зможуть адаптувати у власній педагогічній діяльності [3].

Важливе місце в навчанні дисципліни «Правила дорожнього руху» посідають технології проблемного та кейс-орієнтованого навчання. Аналіз реальних дорожньо-транспортних пригод, розбір типових помилок учасників руху, робота з відеофрагментами з камер спостереження або відеореєстраторів сприяють формуванню критичного мислення та відповідального ставлення до дотримання ПДР. Кейс-метод дозволяє інтегрувати теоретичні положення з практичними ситуаціями, наближеними до професійної діяльності у сфері транспорту, що особливо важливо для підготовки педагогів-практиків [8].

Креативні технології навчання орієнтовані на активізацію пізнавальної діяльності, розвиток уяви та творчого підходу до засвоєння навчального матеріалу. У процесі вивчення ПДР доцільним є використання рольових ігор, ділових ігор та педагогічних симуляцій, у межах яких здобувачі освіти виконують ролі водія, пішохода, інспектора поліції, інструктора з водіння тощо [3]. Такий підхід сприяє глибшому усвідомленню норм і правил дорожнього руху, формуванню правової культури та навичок професійного спілкування.

Окремої уваги заслуговує впровадження проектної технології у навчання майбутніх педагогів професійного навчання (транспорт). Виконання індивідуальних або групових проектів, спрямованих на розроблення навчальних відеороликів, інтерактивних плакатів, цифрових тестів або методичних рекомендацій з вивчення ПДР, сприяє формуванню методичної компетентності та готовності до інноваційної діяльності. У процесі проектної роботи здобувачі освіти навчаються самостійно шукати й аналізувати інформацію, творчо її опрацьовувати та презентувати результати власної діяльності.

Таблиця 1.

Креативні технології

Технологія	Опис застосування у ПДР	Результат
Візуалізація та Інфографіка	Створення студентами авторських плакатів або ментальних карт складних перехресть.	Краще запам'ятовування через візуальний канал.
Кейс-метод (SituationAnalysis)	Аналіз відео з реальних ДТП: студенти мають знайти помилку та запропонувати «правильний» сценарій.	Розвиток критичного мислення.
Сторітелінг	Написання «історії одного порушення» від імені пішохода чи водія.	Емоційне залучення та розуміння наслідків.
Гейміфікація	Використання мобільних симуляторів або інтерактивних квізів (Kahoot, Quizizz).	Підвищення мотивації та змагальний ефект.

Ефективним доповненням до зазначених підходів є використання технологій змішаного та дистанційного навчання. Онлайн-платформи, мобільні застосунки для вивчення ПДР, електронні тести та форуми для обговорення проблемних питань забезпечують гнучкість освітнього процесу й індивідуалізацію навчання. Для майбутніх педагогів професійного навчання це створює умови для формування цифрової грамотності та готовності працювати в умовах сучасного освітнього середовища.

Ми виділяємо три ключові блоки технологій, які доцільно впроваджувати в освітній процес:

1. Технологія візуального моделювання та когнітивних карт.

Замість лінійного читання розділів ПДР (наприклад, «Проїзд перехресть»), студентам пропонується створення ментальних карт (MindMaps).

Методика: студенти розробляють ієрархічну схему пріоритетності дорожніх знаків та сигналів.

Креативний аспект: використання сервісів Canva або Miro для створення авторської інфографіки, яку вони зможуть використати у своїй майбутній викладацькій практиці.

2. Метод «Провокативних кейсів» (Case-study).

Традиційні тести часто мають лише одну правильну відповідь. Креативний підхід передбачає розгляд неоднозначних ситуацій («пасток»).

Завдання: студентам демонструється відео з реєстратора з реальною аварійною ситуацією.

Вони мають не просто назвати пункт порушення, а виступити в ролі «адвоката» або «обвинувача», аргументуючи позицію згідно з нормативною базою.

Результат: формується глибоке розуміння юридичних нюансів, що критично важливо для майбутнього викладача.

3. Технологія ігрового проєктування (Gamification).

Для спеціальності 015 важливо не просто грати, а проєктувати гру.

Проектна робота: розробка настільної гри або інтерактивного квізу в Kahoot для теми «Регулювання дорожнього руху».

Сценарій: студенти створюють рольову гру «Контролер на перехресті», де один студент виконує роль регулювальника, а інші – водіїв різних транспортних засобів (трамваїв, спецмашин). Це дозволяє на кінематичному рівні засвоїти сигнали регулювальника, які традиційно вважаються найскладнішою темою.

4. Імерсивні технології (VR та AR).

Використання мобільних додатків з доповненою реальністю (AR) дозволяє «оживити» дорожні знаки в підручнику.

Застосування: При наведенні смартфона на знак, студент бачить 3D-модель дорожньої ситуації, де цей знак діє. Це стимулює інтерес до технічної творчості та показує можливості сучасного навчання.

Таблиця 2.

Порівняльна характеристика підходів переваги креативних методів над традиційними

Параметр порівняння	Традиційне навчання ПДР	Креативні технології (спец. 015)
Роль студента	Пасивний слухач, об'єкт впливу	Активний дослідник, розробник контенту
Тип мислення	Репродуктивне (пам'ять)	Продуктивне (аналіз та синтез)
Форма контролю	Тестування (вибір відповіді)	Захист авторського методичного проєкту
Результат	Знання правил	Готовність до викладання правил

У межах дослідження було проведено анкетування студентів, спрямоване на визначення рівня сформованості професійних компетентностей і знань правил дорожнього руху, що дало змогу оцінити ступінь усвідомлення респондентами значущості цих аспектів у майбутній професійній діяльності педагога професійного навчання транспортного профілю.

Результати анкетування засвідчили, що 26,7 % респондентів оцінили власні знання та компе-

тентності у сфері правил дорожнього руху як достатні й висловили впевненість у їх застосуванні. Такий показник свідчить про сформований рівень професійної самооцінки та педагогічної впевненості, що є важливою передумовою ефективною викладацької діяльності. Впевненість викладача у власних знаннях позитивно впливає на мотивацію здобувачів освіти, сприяє зростанню довіри до навчального матеріалу та підвищенню результативності освітнього процесу.

Водночас лише 10 % опитаних зазначили, що здатні ефективно й доступно передавати складну навчальну інформацію студентам. Отримані дані вказують на наявність певних труднощів у сформованості комунікативних і методичних умінь, що є суттєвим чинником педагогічної майстерності. Це підкреслює потребу в цілеспрямованому розвитку педагогічної комунікації та впровадженні активних і креативних методів навчання, здатних спростити сприйняття складних нормативно-правових положень ПДР.

Аналіз результатів анкетування також показав, що лише 13,3 % респондентів усвідомлюють способи використання креативних технологій в освітньому процесі. Такий показник свідчить про обмежене розуміння потенціалу інноваційних і креативних підходів у навчанні правил дорожнього руху. Більшість майбутніх педагогів поки що не розглядають креативні технології як пріоритетний інструмент підвищення ефективності навчання, що знижує можливості формування практично орієнтованих і стійких знань у здобувачів освіти.

Разом із тим 23,3 % опитаних зазначили, що володіють прийомами креативності та активно застосовують їх у навчально-пізнавальній діяльності. Ця група респондентів демонструє готовність до інноваційної педагогічної діяльності, використання інтерактивних, ігрових, проєктних та ситуаційно-моделювальних методів навчання, що є важливою умовою підвищення якості викладання дисципліни «Правила дорожнього руху».

Отже, результати анкетування засвідчують наявність суперечності між рівнем теоретичної впевненості у знаннях ПДР та недостатньою готовністю до їх креативного й методично обґрунтованого викладання. Це актуалізує необхідність цілеспрямованого впровадження інноваційних і креативних технологій у підготовку майбутніх педагогів професійного навчання (транспорт) з метою розвитку їхніх комунікативних, методичних і творчих компетентностей.

Висновки та перспективи подальших розвідок напрямку. У результаті проведеного дослідження встановлено, що використання креативних технологій у процесі вивчення дисципліни «Правила дорожнього руху» студентами спеціальності 015 «Професійна освіта» є не лише засобом інтенсифікації навчання, а й необхідною умовою формування їхньої професійно-педагогічної компетентності. З'ясовано, що креативні технології (гейміфікація, сторітелінг, кейс-методи та VR-моделювання) дозволяють подолати формалізм у вивченні нормативної бази ПДР, перетворюючи сухі норми на живі сценарії

професійної діяльності. Для майбутніх педагогів професійного навчання транспортного профілю креативні технології виконують подвійну функцію: вони виступають і як об'єкт вивчення (засіб опанування правил), і як інструмент майбутньої праці (методика, яку вони використовуватимуть у роботі з учнями автошкіл). Впровадження методу «провокативних кейсів» та візуального моделювання сприяє розвитку критичного мислення, здатності швидко аналізувати дорожню обстановку та приймати безпечні рішення, що підтверджується вищим рівнем успішності студентів порівняно з традиційними методами.

Перспективи подальших розвідок полягають у розробці та апробації спеціалізованого програмного забезпечення на основі штучного інтелекту для генерації індивідуальних креативних завдань з ПДР, що дозволить ще більше персоналізувати підготовку майбутніх педагогів-транспортників.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

- Голіна В. В., Шрамко С. С. Культурологія безпеки дорожнього руху в Україні: теорія та практика запобігання автотранспортним правопорушенням : монографія. Харків : Право, 2023. 184 с. DOI: 10.31359/9789669986870.
- Задорожний І. І. Застосування методів дистанційного навчання під час вивчення розділу Правила дорожнього руху навчальної дисципліни «Автомобільна техніка в т.ч. Автомобільна підготовка». *Інформаційні технології: наука, техніка, технологія, освіта, здоров'я = Information technologies: science, engineering, technology, education, health* : тези доп. 31-ї Міжнар. наук.-практ. конф. MicroCAD-2023, 17-20 травня 2023 р. / ред. Є. І. Сокол ; уклад. Г. В. Лісачук. Харків : НТУ "ХПІ", 2023. С. 1311. URI: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/87311>
- Калініна А. В. Науково-технічні трансформації і безпека дорожнього руху: проетcontra. *Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди*. Серія: «Право». 2023. Вип. 38. С. 61–66.
- Колодяжний М. Г. Інновації у системі безпеки дорожнього руху: глобальний та національний виміри. *Вісник ЛННІ ім. Е.О. Дідоренка*, 2024. Вип. 1 (105). С. 164–175. DOI:10.33766/2786-9156.105.164-175
- Осетрін М. М., Шилова Т. О. Безпека дорожнього руху як критерій рівня обслуговування міських магістралей. *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Технічні науки*. 2022. Вип. 3. С. 49–58.
- Левіщенко Д. Безпека дорожнього руху у науковому диспуті //ISSN 2353-8406 Knowledge, Education, Law, Management. 2024 № 5 (65). С.188-192. DOI: <https://doi.org/10.51647/kelm.2024.5.30>
- Степанов О. В., Семченко Н. О., Холодова О. О., Волобуєва Т. В., Сирота В. М. Безпека дорожнього руху з урахуванням впливу фактора людини : монографія. Харків : Вид-во «Естет Принт», 2021. 288 с.
- Стрижак А. Загальна характеристика стану наукової розробленості проблеми безпеки дорожнього руху. *Вісник Кримінологічної асоціації України*. 2023. № 29 (2). С. 289–300. DOI:10.32631/vca.2023.2.23
- Evaluation of Road Safety Education Program with Virtual Reality Eye Tracking, SN Computer Science, 2022 (дослідження VR-технологій у навчанні безпеки дорожнього руху) Evaluation of Road Safety Education Program with Virtual Reality Eye Tracking | SN Computer Science

- M. Zainul Hafizi. Effectiveness of Traffic Safety Education Among Students in Pontianak City: Case Study of Traffic Violations, 2023. *International Journal of Applied Research and Sustainable Sciences*. 2024. 2(9). P. 731–740. DOI:<https://doi.org/10.59890/ijarss.v2i9.2510>

REFERENCES

- Holina, V. V., Shramko, S. S. (2023). Kulturolohiia bezpeky dorozhnogo rukhu v Ukraini: teoriia ta praktyka zapobihannia avtotransportnym pravoporushenniam : monohrafiia [Culturology of road safety in Ukraine: theory and practice of preventing motor vehicle offenses: monograph]. Kharkiv : Pravo. 184 s. DOI: 10.31359/9789669986870. [in Ukrainian]
- Zadorozhnyi, I. I. (2023). Zastosuvannia metodiv dystantsiinoho navchannia pid chas vyvchennia rozdilny Pravyly dorozhnogo rukhu navchalnoi dysypliny «Avtomobilna tekhnika v t.ch. Avtomobilna pidhotovka» [Application of distance learning methods when studying the section "Road Traffic Rules" of the academic discipline "Automotive Technology, Including Automotive Training"]. *Informatsiini tekhnolohii: nauka, tekhnika, tekhnolohiia, osvita, zdorovia = Information technologies: science, engineering, technology, education, health* : tezy dop. 31-yi Mizhnar. nauk.-prakt. konf. MicroCAD-2023. 17-20 travnia 2023 r. / red. Ye. I. Sokol ; uklad. H. V. Lisachuk. Kharkiv : NTU "KhPI". S. 1311. URI: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/87311> [in Ukrainian]
- Kalinina, A. V. (2023). Naukovo-tekhnichni transformatsii i bezpeka dorozhnogo rukhu: proetcontra [Scientific and technical transformations and road safety: proetcontra]. *Zbirnyk naukovykh prats Kharkivskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni H. S. Skovorody*. Serii: «Pravo». Vyp. 38. S. 61–66. [in Ukrainian]
- Kolodiazhnyi, M. H. (2024). Innovatsii u systemi bezpeky dorozhnogo rukhu: hlobalnyi ta natsionalnyi vymiry [Innovations in the road safety system: global and national dimensions]. *Visnyk LNNI im. E.O. Didorenka*. Vyp. 1 (105). S. 164–175. DOI:10.33766/2786-9156.105.164-175 [in Ukrainian]
- Osetrin, M. M., Shylova, T. O. (2022). Bezpeka dorozhnogo rukhu yak kryterii ravnia obsluhovuvannia miskykh mahistraley [Road safety as a criterion for the level of service of urban highways]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu vodnoho gospodarstva ta pryrodokorystuvannia. Tekhnichni nauky*. Vyp. 3. S. 49–58. [in Ukrainian]
- Levishchenko, D. (2024). Bezpeka dorozhnogo rukhu u naukovomu dysputi [Road safety in scientific debate] //ISSN 2353-8406 Knowledge, Education, Law, Management. № 5 (65). S.188-192. DOI: <https://doi.org/10.51647/kelm.2024.5.30> [in Ukrainian]
- Stepanov, O. V., Semchenko, N. O., Kholodova, O. O., Volobuieva, T. V., Syrota, V. M. (2021). Bezpeka dorozhnogo rukhu z urakhuvanniam vplyvu faktora liudyny :monohrafiia. [Road safety taking into account the influence of the human factor: monograph]. Kharkiv : Vydvo «Estet Prynt». 288 s. [in Ukrainian]
- Stryzhak, A. (2023). Zahalna kharakterystyka stanu naukovoi rozroblenosti problemy bezpeky dorozhnogo rukhu [General characteristics of the state of scientific development of the problem of road safety]. *Visnyk Kryminolohichnoi asotsiatsii Ukrainy*. № 29 (2). S. 289–300. DOI:10.32631/vca.2023.2.23 [in Ukrainian]
- Evaluation of Road Safety Education Program with Virtual Reality Eye Tracking, SN Computer Science. (2022). (doslidzhennia VR-tekhnolohii u navchanni bezpeky dorozhnogo rukhu) Evaluation of Road Safety Education Program with Virtual Reality Eye Tracking | SN Computer Science [in English]
- M. Zainul Hafizi (2024). Effectiveness of Traffic Safety Education Among Students in Pontianak City: Case Study of Traffic Violations, 2023. *International*

Journal of Applied Research and Sustainable Sciences. 2(9). P. 731–740. DOI: <https://doi.org/10.59890/ijarss.v2i9.2510> [in English]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

САВЧЕНКО Лариса – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри технологічної та професійної освіти Криворізького державного педагогічного університету.

Наукові інтереси: інноваційні та креативні технології у методиці навчання дисципліни «правила дорожнього руху» для студентів спеціальності «професійна освіта».

СЕРЬОГІНА Ірина – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри технологічної та професійної освіти Криворізького державного педагогічного університету.

Наукові інтереси: інноваційні та креативні технології у методиці навчання дисципліни «правила дорожнього руху» для студентів спеціальності «професійна освіта».

САФ'ЯН Карина – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Наукові інтереси: інноваційні та креативні технології у методиці навчання дисципліни «правила дорожнього руху» для студентів спеціальності «професійна освіта».

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

SAVCHENKO Larysa – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Professor of the Department of Pedagogy and Methods of Technological Education Kryvyi Rih State Pedagogical University.

Scientific interests: innovative and creative technologies in the methodology of teaching the discipline «traffic rules» for students majoring in «vocational education».

SEROHINA Iryna – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Technological and professional Education department Kryvyi Rih State Pedagogical University.

Scientific interests: innovative and creative technologies in the methodology of teaching the discipline «traffic rules» for students majoring in «vocational education».

SAFIAN Karyna – Ph.D. of Pedagogic Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Pedagogy of National university of life and environmental sciences of Ukraine.

Scientific interests: innovative and creative technologies in the methodology of teaching the discipline «traffic rules» for students majoring in «vocational education».

Стаття надійшла до редакції 02.01.2026 р.

Стаття прийнята до друку 13.01.2026 р.

УДК 378.147:37.011.3-051]:004

DOI: 10.36550/2415-7988-2026-1-222-510-515

БАГНО Юлія –

кандидат педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри освітології

та педагогічної інноватики, докторант

Університету Григорія Сковороди в Переяславі

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3513-6154>

e-mail: julijabaghno@gmail.com

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ

Сучасними освітніми тенденціями вищої освіти в Україні є модернізація, підвищення її якості та зорієнтованість на практико орієнтовану підготовку майбутніх фахівців. У системі педагогічної освіти такі процеси вимагали упровадження інноваційних методів та форм навчання на засадах діяльнісного підходу, формування практичних умінь та навичок організації освітнього процесу з урахуванням вимог інформатизації, технологізації, персоналізації освіти. В умовах соціальних, суспільних, економічних та політичних викликів та невизначеності набуття знань, формування умінь та навичок майбутньої професійної діяльності стало можливим завдяки впровадженню інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) в систему практико орієнтованої педагогічної підготовки майбутніх учителів до професійної діяльності. У практиці Університету Григорія Сковороди в Переяславі широкого застосування набули платформи Moodle, Microsoft Teams та ін., вебсервіси Google Classroom, Canva, Kahoot та ін. та програми організації відеоконференцій: ZOOM, Google Meet та ін. Зазначені інструменти застосовують для проведення онлайн лекцій, семінарів, практичних занять, онлайн-консультацій, вебінарів, конференцій. Це сприяє формуванню у майбутніх учителів науково-дослідницьких навичок, аналітичних здібностей, теоретичних знань, умінь та навичок; вивченню практичного досвіду вчителів та висвітленню дискусійних питань з педагогічної теорії, освітньої практики та освітнього менеджменту; мотивації до генерування творчих ідей та моделювання професійних ситуацій; вирішенню практичних питань у професійній діяльності та ін. Особливої актуальності у цьому процесі набуває проблема академічної доброчесності та етики аналізу, вивчення, запозичення та використання педагогічних ідей, інноваційних технологій навчання та інших особистих доробків освітян та науковців. Використання ІКТ підвищує мотивацію й інтерес до навчання та сприяє вирішенню ключових дидактичних завдань вищої школи: удосконалення практико орієнтованої педагогічної підготовки майбутніх учителів; сприяння самоосвіти студентів; розвиток рефлексії, зокрема на основі аналізу та оцінки здобутих професійних педагогічних знань, умінь та навичок.

Ключові слова. Практико орієнтована педагогічна підготовка майбутніх учителів, інформаційно-комунікаційні технології навчання (ІКТ), практико орієнтовані завдання, цифрові платформи, цифрові інструменти, вебсервіси, мультимедійні засоби, індивідуальна робота, робота в групах, інноваційні технології, міжособистісна взаємодія, моделювання професійної діяльності, проєктування освітнього процесу.